

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref.
11/5352

Vår ref.
FST/REG/BV
11/02120

Oslo
14.3.2012

Høring - redusert utbetalingstid i innskuddsgarantiordningen

Finansdepartementet ber i brev av 16.12.2011 om kommentarer til Finanstilsynets forslag i brev av 2. desember om maksimal utbetalingstid i innskuddsgarantiordningen.

Reduksjon av utbetalingstiden til én kalenderuke

Finanstilsynet foreslår at banksikringslovens § 2-11 første ledd endres slik at utbetaling av garanterte innskudd fra Bankenes sikringsfond skal skje senest én kalenderuke etter at en bank er satt under administrasjon eller at Finanstilsynet er kommet til at en bank ikke er i stand til å tilbakebetale innskudd og det har sammenheng med bankens økonomiske stilling. Gjeldende utbetalingsfrist er 3 måneder.

Norges Bank er enig i at maksimal utbetalingstid i Banksikringsloven bør settes til én kalenderuke.

Et langvarig brudd i publikums tilgang til bankinnskudd etter en offentlig administrasjon vil i dag ikke være akseptabelt. Hvis innskyterne vet at det tar lang tid før de garanterte innskuddene utbetales, vil ryktedrevne uttak - for eksempel via nettbank - i forkant av en offentlig administrasjon kunne bli store og bidra til å forsere og forsterke problemene. Hvis innskyterne må vente lenge før de får tilgang til sine garanterte innskudd, vil presset for offentlig støtte til banken også raskt bli stort. Av hensyn til disiplinen i markedet for bankenes usikrede innlån er det viktig at en bank som har tapt all egenkapital, kan settes under offentlig administrasjon slik at de usikrede kreditorene tar sin del av tapene. Raskere utbetaling av garanterte innskudd er et av mange tiltak for å forbedre systemet for løsning av bankkriser. I forbindelse med Rapport om Finansiell Stabilitet 2/2010 sendte Norges Bank brev til Finansdepartementet med en samlet vurdering av hvilke endringer som er nødvendig i det norske systemet for løsning av bankkriser.¹

EU-parlamentet har i sin behandling av innskuddsgarantidirektivet den 16. februar i år gått

¹ Se: <http://www.norges-bank.no/no/om/publisert/brev-og-uttalelser/2010/brev-29112010/brev-29222010-vedlegg/>

inn for en utbetalingsfrist på fem virkedager. Parlamentets vedtak åpner imidlertid for at land hvor det ennå ikke er praktisk mulig å utbetale på fem virkedager, kan ha en maksimal utbetalingstid på opptil 20 virkedager inntil utgangen av 2016. En slik unntaksklausul bør ikke være aktuell for Norge. Skulle det endelige EU-direktivet likevel sette en maksimaltid på mer enn 5 virkedager, mener Norges Bank at maksimal utbetalingstid i Norge uansett ikke må være mer enn én kalenderuke.

Bankene er i dag pålagt å kunne levere saldolister som viser hver kundes brutto- og nettoposisjoner, i løpet av fem virkedager. Etter at all relevant kontoinformasjon foreligger, vil det fortsatt kunne kreve noe tid å få overført eller utbetalt innskytternes midler. Det må derfor stilles strengere krav til bankenes datasystemer for at utbetalingstiden ikke skal overskride én kalenderuke. Det vises til Norges Banks brev til Finanstilsynet av 18. mars 2010 i forbindelse med forslag til forskrift om krav til bankenes datasystemer. Norges Bank uttalte da at bankenes datasystemer bør være innrettet slik at all nødvendig kontoinformasjon for utbetaling av garanterte innskudd må kunne foreligge i løpet av maksimalt 48 timer etter et vedtak om offentlig administrasjon. I Danmark er tilsvarende krav satt til 24 timer, mens det er på 72 timer i Storbritannia.

Fjerning av bestemmelsen om delvis utbetaling

Finanstilsynet foreslår i tråd med kravet om kortere utbetalingstid at bestemmelsen i § 2-11 annet ledd om delvis utbetaling inntil alle de garanterte innskuddene er dekket, fjernes. Norges Bank er enig i at bestemmelsen i Banksikringslovens § 2-11 annet ledd om delvis utbetaling ikke lenger er relevant og kan fjernes når maksimal utbetalingstid settes til én kalenderuke.

Adgangen til å forlenge utbetalingsfristen

Tilsynet foreslår ikke å endre bestemmelsen i § 2-11 første ledd om at Kongen i særlige tilfeller kan forlenge utbetalingsfristen med inntil 3 måneder. Bestemmelsen bør i følge tilsynet beholdes som en nødventil.

Norges Bank har ikke innsigelser til at en beholder bestemmelsen i § 2-11 første ledd om adgang til å forlenge utbetalingsfristen i særlige tilfeller. Norges Bank mener bestemmelsen må tolkes strengt og er enig med Finanstilsynet i at det skal mye til før denne adgangen benyttes.

Når skal tidsfristen løpe fra

Finansdepartementet ber også om høringsinstansenes kommentarer til spørsmålet om når utbetalingsfristen skal løpe fra, selv om tilsynet i sitt brev ikke kommer med noen spesifikke forslag til endringer av den bestemmelsen i § 2-11.

”Normalbestemmelsen” finnes i § 2-11 første ledd bokstav b) som sier at fristen løper fra det tidspunkt det er truffet vedtak om å sette banken under offentlig administrasjon eller lignende insolvensbehandling. I bokstav a) heter det at fristen løper fra det tidspunkt ”Finanstilsynet har kommet til at et medlem etter tilsynets oppfatning verken er eller vil bli i stand til å tilbakebetale innskudd og dette har sammenheng med medlemmets økonomiske stilling. Finanstilsynet skal ta standpunkt til spørsmålet senest 21 dager etter at Finanstilsynet har fått kjennskap til at medlemmet ikke har tilbakebetalt innskudd som er forfalt til betaling og at dette har sammenheng med medlemmets økonomiske stilling,....”

Bokstav a) slik den nå står, er ikke relevant når det er innført en maksimal utbetalingstid på én kalenderuke. Norges Bank mener imidlertid at det bør være en bestemmelse i Banksikringsloven som sikrer at innskytterne kan få tilgang til sine midler kortest mulig tid etter at en bank i økonomiske problemer stenger innskytternes tilgang til sine innskudd.

Norges Bank vil derfor foreslå at Banklovkommissjonen i sin gjennomgang av Banksikringsloven bes om å vurdere en bestemmelse som sikrer innskytternes tilgang til garanterte innskudd senest én kalenderuke etter at de er stengt ute, uavhengig av om det skyldes offentlig administrasjon eller andre forhold.

Med hilsen

Birger Vikøren

Bent Vale

Kopi:
Finanstilsynet
Banklovkommissjonen